

Մ Ա Ն Ի Բ Բ Ա Ն Ի Ն

Ինչ որ լալու ենք մենք քու վաղհաս գերեզմանիդ վրայ,
 Աստուածային արուեստը չէ, ոչ ալ իր գիտուն զաղափրքները.
 Պիտի ուսումնասիրէ ուրիշ մը այս արուեստը՝ զոր դու կը ստեղծէիր.
 Հողիդ է. Նյինէթ, և մեծութիւնդ անկեղծ,
 Արտի մայրդ է որ միայն կը հասնի սիրոս,
 Ձոր ոչ ոք, թեզմէ վերջ, չպիտի տայ մեզ երբէք:

Ահ, զու կ'ապրէիր դեռ այս անգուսպ հողոյն մէջ,
 Հոն եղաւ միակ շարդ, և ծածուկ ծանրութիւնն.
 Որուն տակ զեղեցիկ մարմինդ ծոպար եղեղի մը պէս,
 Նա դիմացաւ ընդերկար անողոք կոխին:
 Ամենազոր Տէրն եղաւ, անհշատ Մտասն եղաւ
 Որ իր հրեղին բազուկներով քեզ գերեզման տարաւ:

Ինչու չէիր խեղդիր զու այս կեզանուս բոցը
 Ձոր ծոցը բարսխուն ամփոփել չէր կրնար:
 Դու պիտի ապրէիր և պիտի տենէիր հետեզ
 Այս յափրացած հանրութեան խառնամբոխը ծափածայն
 Ար այտօր կը շոռայէ իր յեղեղով շորհրքներն
 Մարդոց՝ որոնցմէ ոչ մին, անշուշտ, պէտք չէ անոնցմէ մեռնի:

Այսքան թէ՛ կը ճանչնայիր մարդկային ապերախտութիւնը,
 Ի՛նչ երպեղով էր ուրեմն որ զքեզ անոնց համար սպաննեցիր.
 Քանի մը փունջ ծաղիկ ուրեմն զքեզ այնքան ունայնամիտ կ'ընէին
 Մինչև զալ մեզ թափել ճշմարիտ արքունիներ բեմին վրայ,
 Երբ այնքան հապիտներ և անուանի արուեստագէտներ
 Հազար անգամ պատկուած, աչքերուն մէջ շիթ մը շունին:

Ինչու զուսից մէկդի չէիր զարմնիր ծպտելու
 Ինչպէս կ'ընեն հոս հրք յուզում կը կեղծեն:
 Անոց. այնչափ սիրուած էիր, որ անշուշտ պիտի անցնէր:
 Երբ Ոստին կ'երգէիր, փոխանակ ցնորհուս,
 Ինչու չէիր նայիր որ քնարդ լաւ բռնեն,
 Պատասն այսպէս կ'ընէր. անոր չ'ամանէ՛ր:

Չէ՛ր դիտեր զու ուրեմն, անխոհմ գերասանուհի,
 Թէ այս անմիտ աղապակներն որ սրտեզ կ'իւլէին,
 Նիւարացած այսից կ'աւելցնէին տգունութիւնը:
 Չէ՛ր դիտեր ուրեմն թէ հրարորբոց քունքիդ վրայ
 Չ'ողոց օրէ օր աւելի սարսուղին կը դրուէր,
 Եւ թէ ցաւը սիրել՝ զԱստուած փորձել է:

Չէ՛ր զգար զու ուրեմն թէ զեղեցիկ երիտասարդութիւնդ,
 Վաստացած աչքերէդ վտակօրէն կը հոռէր,
 Եւ ազնիւ հուրծրեզ նեծկլաւալով վեր կ'իւլէր.
 Երբ սիրութիւնը կը ստնէիր անոնց որ քեզ կը սիրէին
 Չէ՛ր զգար զու ուրեմն որ մահաբիտ արքեպոսթիւն մը
 Կ'օրորէր աստանդական կեանքդ իր յետին ճիւղերէն:

Այ՛, այ՛, դիտէր որ թատրոնէ կ'իւլուր
 Իրիւնն մը պատանքիդ մէջ պէտք էր թեզ պտուկի.
 Երբ թեզ՝ ալապատորն աւելի պազ՝ կը տանէին,
 Երբ բծիշէզ կապտորակ կրակէզ,
 Շիթ առ շիթ արեան ծորուզ կը ստնէր,
 Քիտէր թէ ի՛նչ մեռք թեզ կը շշափէր:

Այ՛, այ՛, զիտէր, և թէ այս կեանքին մէջ,
 Սիրելէն գաս լաւ բան չկայ, կրելէն դուրս ճշմարիտ բան չկայ.
 Ամէն իրիւնն երգերուդ մէջ տգունիւզ կը զգայիր:
 Դու կը ճանչնայիր աշխարհը, ամբոխն այլ նախանձն ալ
 Եւ, շախմատուած մարմնոյդ մէջ կեղրնացնելով հանճարդ,
 Կը դիտէր նաև Մաշէրբանի մահը:

Մեռի՛ր ուրեմն, մահը քաղցր է և պարտոզ կատարուած,
 Ինչ որ յաստիս հանճար կը կուտի՝ սիրելու պէտքն է.
 Անկէ դուրս ամէն բան սնտոխ է:
 Եւ, որովհետեւ շուտ կամ ուշ մարդկային սէրը կը մոռցուի,
 Մեծ հողայ մը և երկանիկ բախտի մը վիճակն է
 Շուուր փչել, թեզ պէս, աստուածային սերդ մը համար:

A. DE MUSSET